

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA**47401**

Aşağıda belirtilen sorularımın; Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 28.07.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Mardin'in sıcak iklimi, geniş kırsal yerleşim yapısı, sulama alanları, hayvancılık faaliyetleri, açıkta akan atık sular ve kanalizasyon altyapısındaki eksiklikler; sivrisinek, kene ve diğer hastalık taşıyıcı canlıların çoğalmasına uygun koşullar oluşturmaktadır. Bu nedenle haşere yoğunluğu yalnızca yaşam konforunu etkileyen bir belediye hizmeti sorunu değil, doğrudan koruyucu sağlık hizmetlerinin konusudur.

Sivrisinek, kene ve diğer vektörler aracılığıyla bulaşabilecek hastalıklarla mücadelede, vaka ortaya çıktıktan sonra tedavi uygulamak yeterli değildir. Riskli ilçe ve mahallelerin önceden belirlenmesi, vektör yoğunluğunun düzenli ölçülmesi, sağlık kuruluşlarının erken tanı kapasitesinin güçlendirilmesi ve vatandaşların açık, güncel ve yerel verilerle bilgilendirilmesi gerekmektedir.

Anayasa'nın 17'nci ve 56'ncı maddeleri uyarınca devlet; yaşam hakkını korumak, koruyucu sağlık hizmetlerini geliştirmek ve toplum sağlığını tehdit eden unsurlarla mücadele etmekle yükümlüdür. Her yıl tekrar eden ve önleyici tedbirlerle azaltılabilecek bir tehlike karşısında vaka ve can kaybı ortaya çıkmasının beklenmesi, koruyucu sağlık hizmeti anlayışıyla bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Mardin'de son beş yılda sivrisinek, kene ve diğer vektörler aracılığıyla bulaşan hastalıklara ilişkin kaç vaka ve ölüm kaydedilmiştir? Verilerin yıllara, ilçelere, hastalık türlerine, yaş gruplarına ve cinsiyete göre dağılımı nedir?
2. Mardin için hazırlanmış güncel bir vektör yoğunluğu ve hastalık riski haritası bulunmakta mıdır? Riskli olarak belirlenen ilçe, mahalle, sulama alanı, hayvancılık bölgesi ve kırsal yerleşimler hangileridir?
3. Mardin İl Sağlık Müdürlüğü tarafından son üç yılda sivrisinek, kene ve diğer vektörlere yönelik kaç saha taraması, numune incelemesi ve laboratuvar çalışması yapılmıştır? Hangi ilçelerde hangi vektör türleri veya hastalık etkenleri tespit edilmiştir?
4. Mardin'deki sağlık kuruluşlarının vektör kaynaklı hastalıkları teşhis ve tedavi edebilecek laboratuvar, test kiti, uzman personel, ilaç ve yatak kapasitesi nedir? Hangi hastaneler bu hastalıkların tanı ve tedavisinde görevlendirilmiştir?
5. Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyelerince yapılan ilaçlamalar, kullanılan ürünlerin insan sağlığına uygunluğu, uygulama dozu ve etkinliği bakımından İl Sağlık Müdürlüğüne denetlenmekte midir? Son üç yılda kaç denetim yapılmış ve hangi aykırılıklar tespit edilmiştir?

6. Haşere şikâyetleri veya vektör kaynaklı hastalık başvurularının arttığı ilçeler hangileridir? Bu artışlar üzerine hangi aktif vaka taraması, numune alma, halkı bilgilendirme ve koruyucu sağlık çalışmaları yapılmıştır?
7. Mardin'in iklimi, kırsal yerleşimleri, sulama alanları ve sınır ili niteliği dikkate alınarak kurumların görevlerini, risk eşiklerini, müdahale sürelerini ve kamuoyuna açıklanacak verileri belirleyen özel bir vektörle mücadele eylem planı hazırlanacak mıdır? Hazırlanacaksa takvimi ve bütçesi nedir?